

Olimpiada de matematică
Etapa locală - 16 februarie 2013

Clasa a XII-a

1. Fie $a \in \mathbb{R}$ și legea de compoziție " $\circ$ " definită pe $\mathbb{R}$ prin relația $x \circ y = xy - ax - ay + a^2 + a$, pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$.
- Demonstrați că $(\mathbb{R}, \circ)$ este monoid comutativ;
  - Determinați numerele reale x cu proprietatea $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{\text{de 2013 ori de } x} = x$.
2. a) Calculați $\int \frac{\sin x + 2 \cos x}{2 \sin x + \cos x} dx$, pentru $x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$;
- b) Calculați $\int_{-1}^1 \frac{x^2}{1+e^x} dx$.
3. Fie $(G, \cdot)$ un grup finit comutativ și notăm cu e elementul său neutru. Fie $M = \{x \in G \mid x^2 = e\}$.
- Demonstrați că M reprezintă un subgrup a grupului $(G, \cdot)$;
  - Arătați că $\prod_{x \in G} x = \prod_{x \in M} x$;
  - Spunem că un element $a \in G$ are proprietatea „A”, dacă există un subgrup H a lui $(G, \cdot)$ astfel încât $\prod_{x \in H} x = a$.
Demonstrați că mulțimea $\{a \in G \mid a \text{ are proprietatea "A"}\}$ este subgrup a grupului $(G, \cdot)$.
- Gazeta Matematică – nr.9/2012 (enunț modificat)**
4. Fie funcțiile $f : [0,1] \rightarrow [0, \infty)$ și $g : [0,1] \rightarrow (0, \infty)$ integrabile. Definim șirul $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ prin $a_n = \int_0^1 f^n(x)g(x)dx$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
- Dacă f este continuă, demonstrați că șirul $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ este convergent, dacă și numai dacă $f(x) \leq 1$;
  - Demonstrați că există $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$.

NOTĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii;
- Fiecare subiect este notat cu 7 puncte;
- Nu se acordă puncte din oficiu;
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore din momentul primirii subiectului.

Olimpiada de matematică
Etapa locală - 16 februarie 2013

Clasa a XII-a - barem

1. a) Se verifică axiomele monoidului 2p
 b) Avem $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{2013 \text{ ori}} = (x - a)^{2013} + a$; 2p
 Se obține $x \in \{a - 1, a, a + 1\}$. 3p
2. a) $\int \frac{\sin x + 2 \cos x}{2 \sin x + \cos x} dx = \frac{4}{5} \int \frac{2 \sin x + \cos x}{2 \sin x + \cos x} dx + \frac{3}{5} \int \frac{2 \cos x - \sin x}{2 \sin x + \cos x} dx = \frac{4}{5} x + \frac{3}{5} \ln |2 \sin x + \cos x| + C$; 3p
 b) Se folosește schimbarea de variabilă $y = -x$. 4p
3. a) Verificare. 2p
 b) Verificare. 2p
 c) Dacă $a = \prod_{x \in H} x$ deducem din punctul b) că a este element de ordin 2, deci mulțimea din enunț coincide cu mulțimea $M = \{x \in G \mid x^2 = e\}$ și de aici concluzia. 3p
4. a) Dacă $f(x) \leq 1$, atunci $a_{n+1} - a_n = \int_0^1 f^n(x)(f(x) - 1)g(x)dx \leq 0$, deci șirul este descrescător și fiind pozitiv, este apoi convergent. 2p
 Dacă $f(x) > 1$ și f continuă, există $a \in [0, 1]$ astfel încât $\min f = f(a) > 1$. Atunci $a_n \geq f^n(a) \int_0^1 g(x)dx$, deci șirul nu poate fi convergent. 2p
- b) Din inegalitatea mediilor deducem că $f^{n+1}(x) + f^{n-1}(x) \geq 2f^n(x)$, deci $f^{n+1}(x) - f^n(x) \geq f^n(x) - f^{n-1}(x)$, de unde $a_{n+1} - a_n \geq a_n - a_{n-1}$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$. Dacă $a_{n+1} - a_n \leq 0$, atunci șirul este descrescător, deci are limită, iar dacă există $k \in \mathbb{N}^*$ astfel ca $a_{k+1} - a_k > 0$, atunci $a_{n+1} - a_n > 0$ pentru orice $n > k$, deci șirul va fi crescător și din nou are limită. 3p

NOTĂ

- Orice soluție corectă se punctează corespunzător.